

Nämnden för arbete och försörjning

Protokollsanteckningar till NAF 2024-02-07 från Nackalistan

Ärendehandlingarna finns publicerade på:

<https://www.nacka.se/kommun--politik/politik-handlingar-och-protokoll/protokoll-och-beslutsunderlag/>

§4 Muntlig information om hur verksamheten arbetar med boenden

Protokollsanteckning

Nackalistan tackar för informationen om hur verksamheten jobbar med boendelösningar för nyanlända och personer i behov. Tyvärr kvarstår det faktum att de allra flesta måste flytta ifrån Nacka efter de två åren av statligt etableringsstöd. Under året var det endast 3 av 39 hushåll som hittade eget boende i Nacka. Det är knappt 8 procent!

Det har en mängd orsaker, men fr a Nackastyrets medvetna, mångåriga politik, t ex när man sålde allmännyttan, det viktigaste verktyget för kommunens bostadsförsörjning, samt att inte prioritera hyreslägenheter som människor har råd med utan i princip enbart sälja mark till högstbjudande.

Nackalistan har föreslagit vid ett flertal tillfällen att det befintliga bostadsbeståndet som kommunen äger ska ombildas till ett kommunalt bostadsbolag, istället för att som nu i rask takt säljas för att troligen behöva köpas in igen beroende på omvärldshändelser.

Det handlar om att även de som kör buss och taxi, städar, tar hand om barn, sjuka eller äldre, arbetar i en butik eller restaurang i Nacka ska ha möjlighet att bo i Nacka. Alla dessa yrkesgrupper har en snittlön i månaden mellan 24 000 - 28 000 kr om de arbetar heltid. Är de matbud är lönen betydligt lägre. Inom flera av dessa yrken är det svårt att få ett heltidsarbete. De tvingas arbeta på timmar. Även i miljonprogram som Fisksätra ställs höga krav på fast inkomst för ett förstahandskontrakt. En trea i Fisksätra på 83 kvm kostar idag ca 12 420 kr/mån.

I Nacka och Stockholmsregionen stängs hårt arbetande och samhällsviktiga låginkomsttagare ute från bostadsmarknaden. På sikt kommer detta att slå hårt både mot företag, samhällsservice och omsorg i regionen.

§5 Uppföljning av strategin Ett drogfritt Nacka för unga

Protokollsanteckning

Nackalistan skulle gärna se att strategin Ett drogfritt Nacka för unga kopplas till information, dialog och utbildning för att öka medvetenheten om hur bruket av dessa medel bidrar till kriminaliteten i samhället. Ett eventuellt missbruk påverkar ungdomarna olika avseende hur de klarar sig i framtiden. Barn och unga i utsatta områden löper större risk att fara illa av ungdomliga snedsteg jämfört med barn som har föräldrar med större resurser. Vi anser också att det är hög tid att lägga till spelmissbruk till strategin, i enlighet med den nationella strategin mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar (ANDTS).

§6 Handlingsplan för barnets rättigheter - Arbets- och etableringsenheten

Protokollsanteckning

YuSie Rundkvist Chou (NL) och Carmen Holm Nordquist (S) lät anteckna:

Det är positivt att nämnden nu har en handlingsplan för barnets rättigheter, fyra år efter att Barnkonventionen blev lag 2020 – men bättre sent än aldrig.

Vi har hittills sett högst varierande kvalitet på beskrivningen av konsekvenser för barn, som är en av de sista rubrikerna i tjänsteskrivelser. Kanske blir dessa beskrivningar mer enhetliga nu? Konsekvenser för de barn i familjer som tvingas flytta ifrån Nacka efter de två årens statliga etableringsstöd verkar inte vara i linje med vår handlingsplan för barns rättigheter. Vi undrar också hur de visitationszoner som nu ska införas – där även barn ska kunna visiteras utan konkret brottsmisstanke – rimmar med Barnkonventionen.

Vi utgår ifrån att tjänstemän utbildas i Barnkonventionen och handlingsplanen, men kanske kan även politiker få samma utbildning? I så fall kan kanske socialnämnden, NAF, kulturnämnden och fritidsnämnden delta tillsammans, vilket blir mer kostnadseffektivt.

Det vore också intressant med en enkät till barn och unga i områden som Fisksätra, Orminge centrum och Henriksdal om hur de upplever att deras rättigheter tillgodoses.

§7 Årsbokslut 2023

Protokollsanteckning

Överlag ser ekonomin ut att vara under kontroll, vilket är positivt. Det konstateras att den ökade kostnaden för flyktingmottagande framför allt beror på höjda hyreskostnader, dvs tomhyror när det befintliga bostadsbeståndet inte används och att hyrorna höjts för de boenden som fastighetsenheten tillhandahåller(?). Det är synd att inte familjer kan få bo kvar längre än de två åren som de får statligt etableringsstöd. Syftet med bosättningslagen var att nyanlända skulle fördelas över hela landet och bosätta sig permanent i anvisade kommuner. Nackalistan har också i en undersökning sett att kommunen har gjort exceptionellt dåliga bostadsaffärer när man sålt bostadsrätter, trots god utveckling på bostadsmarknaden.

Andelen godkända inom SFI är endast 54%. Motsvarande siffra i Tyresö är 90%! En siffra som känns utopisk för Nackas del. I Tyresö är SFI i kommunal regi och man kan då "hålla i" eleverna på ett annat sätt, enligt vad som framkom under nämndmötet. Visserligen är kostnaden högre: 258 kr/invånare mot 125 kr/invånare i Nacka, men är det inte ett billigt pris att betala om människor lär sig svenska och kan ta sig in i samhället? Tyresös kostnad per invånare är fortfarande under Sverige-genomsnittet och med tanke på hur relativt få SFI-deltagare Nacka har (1178 elever under hela 2023) kanske det vore en idé att satsa lite extra på dem, och framför allt i vissa områden med större behov, som t ex Fisksätra.

Störst positiv avvikelse finns återigen inom ekonomiskt bistånd. Nackalistan hoppas att bedömningarna är rättssäkra och korrekta.

§8 Kvalitetsrapportering kommunal vuxenutbildning 2023

Protokollsanteckning

Henrik Frank för (S) och YuSie Rundkvist Chou för (NL) lät anteckna

Vi ser positivt på att vuxenutbildningen håller en hög kvalitet. Det är glädjande att majoriteten av eleverna är nöjda med sina lärare och känner att det råder att det råder studiero samt känner trygghet i skolan. Vi anser att det är viktigt att vuxenutbildning håller högsta kvalitet, därför måste auktorisationsvillkoren uppfyllas. Vi har under året sett 6 avauktoriseringar vilket skapar problem för våra elever. Endast dokumenterat seriösa anordnare bör bli auktoriserade för att få bedriva undervisning. Vi ser också att kommunen på sikt behöver erbjuda ett eget alternativ inom vuxenutbildningen och SFI. Slutligen blir det spännande att följa hur tjänsteorganisationen kommer jobba med att åtgärda den höga andelen avbrott och den höga andelen icke godkända elever på SFI och den grundläggande vuxenutbildningen.

§9 Kvalitetsrapport boenden för ensamkommande barn och ungdomar 2023

Protokollsanteckning

Stefan Hult (S) och YuSie Rundkvist Chou för (NL) lät anteckna:

Under 2023 fanns sammanlagt 27 ensamkommande barn och unga i insatser i Nacka kommun. Aktuell kvalitetsuppföljning omfattar externa leverantörer av boenden och består av nio boenden och elva placeringar. Övriga barn och unga som har haft andra placeringar än hos externa leverantörer förutsätter vi följs upp inom ramen för Socialnämnden. Det kan gälla nätverkshem och kommunens egna familjehem.

Kvalitetsuppföljningen syftar till att säkerställa att lagstiftning, föreskrifter och avtal efterlevs och att det systematiska kvalitetsarbetet bidrar till måluppfyllelse och utveckling genom identifiering av förbättringsområden. Det kan då uppfattas som oroande att inte alla utförare uppges arbeta utifrån gällande lagkrav och föreskrifter som Nacka kommun ställer.

En webbenkät erbjöds 14 av kommunens ensamkommande barn/unga. Endast fem personer svarade vilket är det minsta antalet för att överhuvudtaget sammanställa resultatet och det ger en svarsprocent på 36%. Ytterligare metoder bör användas i samband med nästa kvalitetsuppföljning. Telefonintervjuer och fokusgrupper nämns i underlaget. De svar som ändå inkommit tyder enligt uppgift på en negativ trend som kommer att behöva ses över för att skapa en bättre situation för de ensamkommande barnen och unga. Trots att det redovisas en nöjdhet kring vilket stöd de ensamkommande fått sedan de kom till Sverige uttrycker således de som har svarat att de i viss utsträckning inte upplever trygghet i sitt boende. Kommande år bör frågor ställas om den alltmer negativa attityden till invandrare i dagens samhälle påverkar de ensamkommande.

När det gäller feriejobb var det 2023 endast en ungdom som blev erbjuden ett sådant medan 2022 blev samtliga ensamkommande ungdomar erbjudna feriejobb och alla tackade ja. Det bör säkerställas att alla berörda verkligen nås av erbjudande om feriejobb.

Frågan om tolkning på hemspråket bör tas på större allvar. Trots de ungas snabba inlärning av svenska och engelska kan det vara viktig information och nyanser som förloras när man

kommunicerar på ett andra eller tredje språk, fr a i viktiga samtal som rör juridiska eller känslomässiga spörsmål.

YuSie Rundkvist Chou och Shahin Malak, Nackalistan, 2024-02-11